

میلاد: متولدان امروز

راوی ریشه‌ها

الکساندر موری پالمیر هبلی معروف به آکس هبلی، متولد ۱۱ اوت ۱۹۲۱ و در گذشته ۱۰ فوریه ۱۹۹۲ بود. این نویسنده آمریکایی آفریقایی‌تبار به‌عنوان خالق کتاب «ریشه‌ها» شناخته می‌شود. هبلی در این کتاب، زندگی خانواده و نیاکان خود را به تصویر کشیده و وضعیت نابسامان آمریکاییان آفریقایی‌تبار و رنج‌ها و کاستی‌های زندگی آنان در دوران برده‌داری و پس از آن را نمایش می‌کند. هبلی در این کتاب با شناساندن مفاهیم تبعیض نژادی، بردگی، بیگاری و زیر تملک دیگران بودن آن‌ها را محکوم می‌کند. کتاب «ریشه‌ها» که ساختاری نیمه‌مستند دارد با بیانی واقع‌گرایانه روایت زندگی آفریقایی‌هایی است که به بردگی گرفته شده‌اند. او با به تصویر کشیدن سرگذشت قهرمان خود، داستان آگاهی بردگان و تلاش هایشان برای بیرون آمدن از زیر یوغ برده‌داری را روایت می‌کند. داستان در یک فضای تاریخی به بیان رویدادهای جنگ‌های استقلال و تأسیس ایالات متحده آمریکا، شورش بردگان، جنگ‌های داخلی و لغو برده‌داری می‌پردازد. هبلی در بخش پایانی کتاب شرح حال مختصری از خود، چگونگی دست‌یابی به شرح حال قهرمانان داستان و انگیزه‌هایش برای نوشتن زندگی‌نامه خاندان و نیاکان خود به دست می‌دهد. از دیگر کتاب‌های آکس هبلی می‌توان به رمان «ملکه» و اتوبیوگرافی مالکوم ایکس اشاره کرد.

یاد: درگذشتگان امروز

نقاش محبوب سیا

جکسون پولاک، یکی از درخشان‌ترین نقاشان جنبش اکسپرسیونیست انتزاعی، ۱۱ اوت ۱۹۵۶ درگذشت. پولاک که متولد ۲۸ ژانویه ۱۹۱۲ بود همواره دغدغه جست‌وجو و کشف ذات هستی را داشت. در آثار اولیه متأثر از رویکرد سوررئالیست‌ها و بین‌مایه‌های اساطیری و رازگویی آن بود. پیش از سال ۱۹۴۷، موضوع اصلی کارهای او عشق، تولد و مرگ است که معمولاً با نشانه‌های بصری چون سر حیوان، نیزه شکسته، چشמה، خورشید، سینه و علائم شمایی همراه هستند. از سال ۱۹۴۷ به بعد، نقاشی‌های پولاک به نهایت انتزاع رسیده است و بر شیوه موسوم به نقاشی کنشی متمرکز می‌شود. برخی از منتقدان، این تکاپوی او را ناشی از اختلالات روانی و الکلی بودن، برخی دیگر ناشی از هیجان و شور آمریکا پس از جنگ جهانی دوم دانسته و او را پیام‌آور سلطه سیاسی - فرهنگی آمریکا بر جهان می‌شناختند. با آشکار شدن حمایت‌های سیا از کارهای پولاک برای پیشبرد مبارزاتشان در قبال اروپا و بلوک شرق، گروهی آثار او را ناشی از مدرنیسم آمریکایی و خصصلت‌رهایی و گسترش طلبی در یوهای بزرگ پولاک را مشابه خوی جهان‌خواهی امپریالیسم دانستند.

رویداد: اتفاق‌های امروز

معااهده سور

جنگ جهانی اول که از سال ۱۹۱۴ آغاز شد و مدت چهار سال به طول انجامید، علاوه بر نتایج سیاسی، نظامی و اقتصادی آن، در عرصه جغرافیایی نیز آثار برجای گذاشت. ورود دولت عثمانی به صحنه جنگ باعث شد تا برنامه‌ریزی دولت‌ها و به‌ویژه انگلستان به ثمر نرسد و پهناترین امپراتوری اسلامی در قرون اخیر، روند اضمحلال و فروپاشی را طی کند. یکی از معاهداتی که این روند را تسریع بخشید، امضای قرارداد صلحی است که متفقین در ۱۱ اوت ۱۹۲۰ در شهر سیفر فرانسه با دولت عثمانی امضاء کردند. براساس این پیمان که به قرارداد سیفر (سور) معروف شد، دولت عثمانی از حقوق خود نسبت به برخی مناطق اروپایی دست برداشت و از عنوان یک دولت اروپایی حذف شد. تگه‌های سیفر و دارانل تحت اداره بین‌المللی درآمد و استقلال و یابدایی ارمنستان، حجاز، مصر، قبرس و... از امپراتوری تأیید شد. مناطق تحت مالکیت عثمانی در آفریقا و دریای اژه به دیگران واگذار شد. شمار نیروهای مسلح آن کاهش یافته و کنترل شد. در حقیقت قرارداد سیفر خط پایانی بر سیادت و حاکمیت امپراتوری عثمانی کشید. چندی پس از آن با استقلال مناطق تحت کنترل عثمانی، کشور ترکیه جایگزین این امپراتوری کهن شد.

جدایی بحرین بخشش شاهانه بود

بررسی عملکرد حزب ملت ایران در مساله جدایی بحرین از ایران در گفت‌وگو با خسرو سیف / بخش نخست

مجید بجنوردی روزنامه‌نگار

مساله بحرین در عصر پهلوی دوم و جدایی آن از میهن ما، همواره از مسائل مهم و تأمل برانگیز تاریخ معاصر بوده است. گرچه متأسفانه به دلایلی، این واقعه مورد توجه افراد و گروه‌های سیاسی آن زمان قرار نگرفت و شد آن چه نباید می‌شد اما بودند کسانی که به این جدایی لب به اعتراض گشودند و هزینه سنگین این اعتراض را نیز دادند، چنان که حزب ملت ایران به رهبری داریوش فروهر با بیانیه‌های تند و آتشینی که در اوایل سال ۱۳۴۹ شمسی می‌داد، مورد غضب حکومت پهلوی قرار گرفت و تنها، شخص فروهر به دلیل این اعتراض‌ها، حدود سه سال را در زندان سپری کرد و بعضی از دوستان هم‌حزبی‌اش، به حبس‌های مشابه محکوم شدند. متن پیش رو نیز گفت‌وگویی است با خسرو سیف، از نزدیکان فروهر در حزب ملت ایران، که خاطرات جالب توجهی از وقایعی که در مساله بحرین بر این حزب رفت، دارد. مرداد ۱۳۵۰ و در چنین روزهایی شیخ بحرین استقلال آن سرزمین را اعلام کرد و به فاصله اندکی شاه ایران نیز به او تبریک گفت. این گفت‌وگو به همین مناسبت منتشر می‌شود که در واقع مروری است هر چند کوتاه بر فعالیت‌ها و دیدگاه‌های داریوش فروهر و حزب او در مساله بحرین.

در آغاز از زمینه‌های جدایی بحرین از ایران بگویید. از دیدگاه شما، پیش‌زمینه‌های این جدایی از چه زمانی آغاز شد؟
همان‌طور که می‌دانید بحرین در طول تاریخ یک سرزمین ایرانی بود که حدود ۱۵۰ سال در استعمار بریتانیا قرار داشت اما ایران همواره خودش را مالک بحرین می‌دانست، چنان‌که در همین دوره محمدرضا شاه، بحرین به عنوان استان چهاردهم ما شناخته می‌شد. به هر حال انگلستان در این زمان مشغول زمینه‌سازی خروجش از بحرین بود و می‌خواستست برای خودش یک جانشین در بحرین بگذارد. متأسفانه در تاریخ چهاردهم دی ماه ۱۳۴۷، شاه در سفرش به هندوستان در یک صحبتی گفته بود اگر مردم بحرین به ما تمایل نداشته باشند، ما دست به زور نخواهیم برد؛ و در ۲۵ اسفند ۱۳۴۸ منوچهر ظلی، معاون وزارت امور خارجه در یک سخنرانی گفته بود، به حمدالله مساله بحرین هم حل خواهد شد و لایحه‌ای به مجلس خواهیم برد و این مساله را تمام خواهیم کرد. متأسفانه این پیش‌زمینه‌ها در حال فراهم شدن بود. حتی در ۲۳ بهمن ۱۳۴۵ آقای داریوش همایون در نامه‌ای به امیرعباس هویدا گفته بود زودتر به مساله بحرین رسیدگی کنید و آن را واگذار کنید تا ایران از شرش خلاص شود!
می‌دانیم که داریوش فروهر به اخبار روز حساس بود و مطالعه می‌کرد. دیدگاهش در برابر این اظهار نظرها چه بود؟
صددرد مخالف این حرف‌ها بود. مساله آقای فروهر مساله حزب ملت ایران بود و حزب ملت ایران بر بنیاد پان‌ایرانیسم و شعار ما فلات ایران به زیر یک پرچم بود. مگر می‌شود کسانی که دارای یک چنین عقیده‌ای هستند، با این اظهار نظرهای شاه موافق باشند؟
داریوش همایون هم متمایل به مکتب پان‌ایرانیسم بود. چطور او می‌توانست به جدایی بحرین تمایل داشته باشد؟
ایشان یک زمانی معاون داود منشی‌زاده در حزب سومکا هم بودند. ببینید گاهی ما افراد را با یک تفکری می‌نامیم ولی ممکن است که در کارنامه آن‌ها مسائل دیگری را هم ببایم. سیاوش کسری شاعر توده‌ای، شعرهایی دارد که گاهی آدم به خودش می‌گوید این شاعر از هر ملی‌گرایی، ملی‌گرا تر است! ما مثلاً محمد قاضی، شاعر و مترجم کرد، چپ‌گرا بود ولی او شعری در زمینه جدایی بحرین از مام میهن دارد که اصلاً ما را به شک می‌اندازد که چپ باشد!
برسیم به روز نهم فروردین سال ۱۳۴۹ که گزارش دولت در مجلس شورای ملی، درباره جدایی بحرین خوانده شد. از قضا در این مجلس هم گروه پنج نفره نمایندگان حزب پان‌ایرانیست (شامل محمدرضاغلامی تهرانی، محسن پزشکی‌پور، هوشنگ طالع، اسماعیل فریور و فضل‌الله صدر) با این گزارش مخالفت و در نهایت دولت را استیضاح کردند (به جز صدر که در جلسه استیضاح حضور نداشت). نظر حزب شما درباره این استیضاح و فعالیت‌های گروه پارلمانی پان‌ایرانیست چه بود؟
پیش از این‌ها یک رفتارندوم فرمایشی و از پیش تعیین شده زیر نظر سازمان ملل برگزار شد که به صورت گزینشی سوال کردند و بعد اعلام شد که بله مردم بحرین به استقلال رای داده‌اند! اصلاً نمی‌توان به این کارها عنوان رفتارندوم داد. آقای فروهر مخالف صد درصدی این به اصطلاح رفتارندوم بود. به هر حال در نوروز سال ۱۳۴۹ نشست فوق‌العاده مجلس شورای ملی تشکیل شد و وزیر امور خارجه، آقای اردشیر زاهدی گزارش دولت را برای جدایی بحرین ارائه داد که همان‌طور که گفتید گروه پان‌ایرانیست با این گزارش‌ها مخالفت کردند و نهایتاً آقای محسن پزشکی‌پور به نمایندگی از این اقلیت، دولت را

آرشیو: بایگانی مطبوعات

۴۰ سال پیش در همین روز

مدیر کل آموزش و پرورش خراسان عنوان کرد: **تصفیه گسترده همکاران ساواک و رستاخیز و پیروان بهائیت در آموزش و پرورش خراسان**

برای روشن شدن بسیاری مسائل از جمله موضوع مدارس و نحوه فعالیت آن‌ها، کتاب‌های درس و مساله مدارس مختلط از نظر معلم و همچنین پاک‌سازی محیط‌های آموزشی با دکتر حسین رزمجو، مدیر کل آموزش و پرورش خراسان، گفت‌وگویی به عمل آورده‌ایم که روشنگر خیلی از سوالاتی است که پدر و مادرها می‌کنند...

تغییرات کتب درسی: در این مورد مدیر کل آموزش و پرورش خراسان گفت: برای این‌که در جهت انقلاب آموزشی پیش برویم از جمله مسائل اساسی که باید تغییراتی بنیادی در آن به‌جود آید، کتاب‌های درسی از نظر محتوا است که خوشبختانه وزارت به این مساله توجه کافی دارد و از ۵۰۵ عنوان کتابی که برای سال جدید باید مورد استفاده قرار گیرد و برای سطوح مختلف آموزش زیر چاپ می‌باشد، ۶۵ عنوان جدید التالیف می‌باشد که از جمله آن‌ها علوم اجتماعی و تعلیمات دینی دوره دبستان را می‌توان نام برد که کاملاً تغییر کرده است.

تفکیک دبیران زن و مرد: آقای رزمجو در این مورد گفت: با توجه به ضوابط اسلامی ایجاب می‌کند که در مدارس پسرانه ما معلمان مرد و در مدارس دخترانه معلمان زن به تدریس اشتغال داشته باشند اما با توجه به کمبودی که از لحاظ دبیر زن در بیشتر رشته‌هایی که تدریس می‌شود، داریم به ناچار باید برای رفع این کمبود از وجود دبیران مرد با رعایت موازین اسلامی استفاده کنیم. بدین معنی علاوه بر آن که معلمان ما از پوشش اسلامی استفاده خواهند کرد، دانش‌آموزان نیز از این پوشش که شامل روسری و روپوش بلند و شلوار یا جوراب ضخیم می‌باشد استفاده خواهند کرد...

پاک‌سازی: در مساله پاک‌سازی و سالم‌سازی محیط‌های آموزشی و ادارات، مدیر کل آموزش و پرورش گفت: از قدم‌های موثر و انقلابی که اداره کل از هنگام تصدی این جانب انجام داده است مساله پاک‌سازی است. به این معنی که در هر شهرستان گروه‌های پنج نفری پاک‌سازی تشکیل شده که به بررسی سوابق فرهنگیان که قبلاً با ساواک منحل همکاری داشته‌اند متدرجاً رسیدگی کرده و تاکنون تعداد ۳۵۰ پرونده را مورد بررسی قرار داده است و از این تعداد تاکنون ۱۲۰ پرونده مربوط به اشخاص متهم به همکاری با ساواک بوده یا با حزب منحل رستاخیز فعالیت موثری داشته‌اند، پس از بررسی و حکم ابتدایی به هیأت پاک‌سازی و سالم‌سازی وزارت متبوع به منظور صدور رأی نهایی فرستاده شده است و تاکنون از پرونده‌های ارسالی ۲۲ نفر اخراج، ۲۹ نفر بازنشسته، هشت نفر ارجاع پرونده به دادگاه، پنج نفر نرثت و یک نفر به محرومیت از مشاغل حساس محکوم شده‌اند که احکام صادره به محکومین ابلاغ شده است... از جمله کارهای ارزنده دیگر گروه پاک‌سازی اداره کل، جمع‌آوری و تحقیق و بررسی مدارک لازم در مورد ۲۰۰ نفر افرادی است که متهم به داشتن مرام بهائیت می‌باشند.

خراسان، سه‌شنبه ۲۱ مرداد ۱۳۵۹، صفحه ۳

ملاقات قاسملو با بختیار

در اواخر تیرماه (حدود ۲۸ تیر) [۱۳۵۹] قاسملو در محلی به نام «قلعه دیزه» در عراق، با بختیار خان ملاقات و مذاکره داشته است. در این ملاقات قاسملو و بختیار بر سر چگونگی سرنگون کردن جمهوری اسلامی ایران، گفت‌وگو و توافق کردند. ملاقات و مذاکره این دو مردور برای هماهنگ کردن توطئه‌هایشان علیه انقلاب ایران، جمهوری اسلامی ایران و خلق کرد، شگفتی بر نمی‌انگیزد. هم قاسملو و هم بختیار تا به حال به خوبی به وظایف محوله خود در این جهت عمل کرده‌اند. اولی با تلاش جهت کشاندن خلق کرد به جنگ با جمهوری اسلامی ایران و دومی با تلاش جهت برپا کردن یک کودتای خونین و کشتار تا ده میلیون نفر از مردم ایران و سازماندهی توطئه‌های رنگارنگ دیگر. هر دو عامل رسوا و سرسپرده آمریکا و هر دو دشمن سوگندخورده مردم ایران و انقلاب‌اند و گفت‌وگو و مذاکره این دو برای تدارک توطئه‌های خانانه دیگر نیز اقدامی در همین جهت است.

نامه مردم، دوشنبه ۲۰ مرداد ۱۳۵۹، صفحه اول